

den Daagjældendes Navn, for at enhver Misforstaaelse kan være udelukket — vel har paaberaabt sig, at han til Støtte for sin Plan til den omtalte Maskine, havde benyttet engelske Forbilleder, men at den tekniske Direktør paa Værftet ikke har villet godkjende, hvad der i saa Henseende er blevet anført af ham. Den tekniske Direktør har behandlet Sagen paa en ganske anden Maade; han har undersøgt Maskinens enkelte Dele og derefter beregnet det Tryk, som disse enkelte Dele vilde være udsatte for, naar Maskinen skulde dreje Taarnet, ikke blot naar Skibet laa rolig, men ogsaa i Sogang. Ved Beregningen af den Styrke, som Maskinens Dele derefter i Henhold til bekendte Erfaringer maatte have, har han fundet, at den paagjældende Maskines Dele gennemgaaende kun vare halvt saa stærke, som de burde være. Dette var saaledes navnlig Tilfældet med Maskinens Axel. Denne var — jeg tør sige det med Beslæmthed — kun 4 Tommer i Gjennemsnit, men Beregningen over den nødvendige Styrke gav det Resultat, at den burde være 5 Tommer, og, da nu to Axlers Styrke, hvoraf den ene er 4 og den anden 5 Tommer i Gjennemsnit, forholder sig som Kuberne af disse Tal, vil en Axel af 4 Tommers Gjennemsnit saaledes kun være halvt saa stærk, som den burde være. En lignende Beregning blev gjort med Hensyn til Kammen i Taarnkrandsen, og den tekniske Direktør kom derved ligeledes til det Resultat, at den var meget for svag. De Undersøgelser og de nøiagtige Beregninger, der senere bleve foretagne med Hensyn til den omhandlede Maskine, bekræftede ogsaa hans Resultat, nemlig at Alt kun havde omtrent den halve Styrke af den, som maatte udfordres, for at Maskinen og Kamgangen skulde kunne udholde det Tryk, hvorfor de skulde udsættes. Jeg har hermed tilladt mig efter Hukommelsen at meddele Indholdet af de Aktstykker, der have været forelagte Statsrevisionen, og som ikke fuldstændig ere optagne i Betænkningen, forsaavidt jeg antager, at det vil have en vis Betydning at kjende disse overfor den ærede foregaaende Talers Yttringer.

Bonquières: Jeg skal blot tillade mig

at bemærke, at Taarnkrandsen i Taarnet er den væsentligste Del af den omhandlede Maskine, og at det er disse Tænders Styrke, som jeg især holdt mig til for, medens jeg udtalte, at Underdirektøren ikke havde negtet, at visse Dele af Maskinen, navnlig Axlen, vare for svage. Og at Omdreiningen kunde præsteres paa den Maade, hvorpaa det saaledes var foreslaaet, at den skulde præsteres, nemlig ved den nævnte Taarnkrands og ved et Drev, det mener jeg er konstateret ved Erfaringerne fra England, og navnlig konstateret derved, at man ogsaa senere der har givet nye Skibe Taarnkrands af samme Dimensioner.

Suenfson: Det forekommer mig, at den Slutning, hvortil det ærede Udvalg i sin Betænkning er kommet, er det kommet noget hurtigt til. Udvalget gaar ud fra den Betragtning, at der er noget Galt ved Værftet, og paa Grundlag af denne Betragtning slutter Udvalget saa: Lad os derfor smide Værftet væk og gaa over til noget helt Andet. Det forekommer mig imidlertid, at den simple og rigtige Maade at gaa frem paa, naar man finder, at der er noget Galt ved Værftet, vil være at stride til en Undersøgelse af, hvori det Galt bestaar, og saa se at faae det rettet. At det ikke ligger i den hele Organisation, er jo nemlig dog klart. Vi have jo havt et Drøtlogsværkt i et Par Hundrede Aar, og det har altid kunnet konkurrere med Skibsbyggerierne her i Landet og ogsaa andetsteds staaet som et Mønster for et Skibsbyggeri. Jeg finder altsaa, at Udvalget er kommet noget gesvindt til sit Resultat i saa Henseende. Men forresten skal jeg med den største Fornøielse se paa, at denne hele Sag bliver undersøgt, naar det saa blot bliver undersøgt til Gavn og af upartiske Mænd, hvori det ligger, at der synes at være en Tilbagegang ved Værftet. Jeg kunde forøvrigt have mange Bemærkninger at gøre ved, hvad der er blevet fremsat af Udvalget, men jeg skal indskrænke mig til nogle faa. Det er saaledes f. Ex. bemærket af Udvalget, at den omtalte Taarn-dreiemaskine har været prøvet. Det tror jeg nu dog ikke er saa; men det vil den ærede Minister jo vel kunne oplyse. Efter hvad der